

CRUISE

Brukerhåndbok

NORSK

www.simrad-yachting.com

Innledning

Fraskrivelse

Fordi Navico jobber kontinuerlig med å forbedre dette produktet, forbeholder vi oss retten til å gjøre endringer i produktet når som helst. Disse endringene gjenspeiles kanskje ikke i denne versjonen av brukerhåndboken. Kontakt din nærmeste leverandør hvis du trenger ytterligere hjelp.

Eieren er ene og alene ansvarlig for å installere og bruke utstyret på en måte som ikke forårsaker ulykker, personskade eller skade på eiendom. Brukeren av dette produktet er ene og alene ansvarlig for å ivareta sikkerheten til sjøs.

NAVICO HOLDING AS OG DETS DATTERSELSKAPER, AVDELINGER OG TILKNYTTEDE SELSKAPER FRASKRIVER SEG ALT ANSVAR FOR ALL BRUK AV DETTE PRODUKTET SOM KAN FORÅRSAKE ULYKKER ELLER SKADE, ELLER SOM KAN VÆRE LOVSTRIDIG.

Denne brukerhåndboken representerer produktet på tidspunktet for trykking. Navico Holding AS og dets datterselskaper, avdelinger og tilknyttede selskaper forbeholder seg retten til å gjøre endringer i spesifikasjoner uten varsel.

Gjeldende språk

Denne erklæringen og alle instruksjoner, brukerveiledninger eller annen informasjon som er tilknyttet produktet (dokumentasjon), kan oversettes til, eller har blitt oversatt fra, et annet språk (oversettelse). Hvis det skulle oppstå uoverensstemmelser mellom en oversettelse av dokumentasjonen og den engelske versjonen av dokumentasjonen, er det den engelske versjonen av dokumentasjonen som er den offisielle versjonen av dokumentasjonen.

Varemerker

Navico® er et registrert varemerke for Navico Holding AS. Simrad® brukes på lisens fra Kongsberg.

C-MAP® er et registrert varemerke for Navico Holding AS.

Navionics® er et registrert varemerke for Navionics, Inc.

 $SD^{^{M}}$ og microSD™ er varemerker eller registrerte varemerker for SD-3C, LLC i USA og andre land.

Copyright

Copyright © 2019 Navico Holding AS.

Garanti

Garantikortet leveres som et separat dokument. Hvis du har spørsmål, kan du gå til nettsiden til produsenten av enheten eller systemet:

www.simrad-yachting.com

Erklæringer om overholdelse

Europa

Navico erklærer på eget ansvar at produktet er i samsvar med kravene i:

CE i henhold til RED 2014/53/EU

Du finner den relevante samsvarserklæringen i delen om produktet på følgende nettsted:

• www.simrad-yachting.com

Ment for bruk i følgende EU-/EØS-land

AT – Østerrike BE – Belgia BG – Bulgaria CY – Kypros CZ – Tsjekkia DK – Danmark EE – Estland FI – Finland FR – Frankrike DE – Tyskland GR – Hellas HU – Ungarn IS – Island IE – Irland IT – Italia IV – Latvia

LI – Liechtenstein LT – Litauen LU – Luxembourg MT – Malta NL – Nederland NO – Norge PL – Polen PT – Portugal RO – Romania SK – Slovakia SI – Slovenia ES – Spania SE – Sverige CH – Sveits TR – Tyrkia UK – Storbritannia

USA

▲ Advarsel: Brukeren advares om at eventuelle endringer eller modifikasjoner som ikke er uttrykkelig godkjent av parten som er ansvarlig for å overholde standarder, kan ugyldiggjøre brukerens rett til å betjene utstyret.

Australia og New Zealand

Navico erklærer på eget ansvar at produktet er i samsvar med kravene i:

 enheter på nivå 2 i Radiocommunications (Electromagnetic Compatibility) standard 2017

Om denne håndboken

Denne håndboken er en referanseveiledning for betjening av av enheten. Det forutsettes at alt utstyr er installert og konfigurert, og at systemet er klart for bruk.

Det kan hende at bildene som brukes i denne håndboken ikke er helt like som skjermen på enheten din.

Viktige tekstkonvensjoner

Viktig tekst som krever spesiell oppmerksomhet fra leseren, er understreket på følgende måte:

→ Merk: Brukes til å trekke leserens oppmerksomhet mot en kommentar eller viktig informasjon.

▲ Advarsel: Brukes når det er nødvendig å varsle mannskapet om at de må være forsiktige for å unngå risiko for skader på utstyr/mannskap.

Håndbokversjon

Denne håndboken er skrevet for programvareversjon 1.0. Håndboken oppdateres kontinuerlig for å være i tråd med nye programvareversjoner. Du kan laste ned den nyeste tilgjengelige versjonen av håndboken fra følgende nettsted:

• www.simrad-yachting.com

Oversatte håndbøker

Du kan finne tilgjengelige oversatte versjoner av denne håndboken på følgende nettsted:

• www.simrad-yachting.com

Vise håndboken på skjermen

Det er mulig å lese håndbøkene og andre PDF-filer på skjermen ved hjelp av PDF-visningsprogrammet som følger med enheten.

Håndbøkene kan leses fra en lagringsenhet koblet til enheten eller kopieres til enhetens interne minne.

Innhold

11 Introduksjon

- 11 Frontbetjening
- 12 Kortleser
- 13 Enhetsregistrering

14 Grunnleggende betjening

- 14 Slå systemet på og av
- 14 Skjermbelysning
- 15 Dialogboks for systemkontroller
- 15 Hjem-skjermvinduet
- 16 Applikasjonsskjermvinduer
- 16 Forhåndsdefinerte delte skjermvinduer
- 17 Mann over bord-veipunkt
- 18 Skjermbilde

19 Kart

- 19 Kartvinduet
- 19 Velge kartkilde
- 20 Zoome kartet
- 20 Fartøysymbol
- 20 Panorere kartet
- 20 Veipunkt, ruter og spor
- 20 Vise informasjon om kartelementer
- 21 Bruk av markør i vinduet
- 22 Kartorientering
- 23 Se fremover
- 23 Fargespor basert på data
- 24 C-MAP-kart
- 25 Navionics-kart
- 29 Kartinnstillinger

31 Ekkolodd

- 31 Bildet
- 31 Zoome bildet
- 32 Vise historikk
- 32 Opptak av loggdata
- 33 Konfigurere ekkoloddbildet
- 38 Ekkoloddinnstillinger

41 Veipunkt, ruter og spor

- 41 Dialogbokser for Veipunkt, Ruter og Spor
- 41 Dialogboksen Plott
- 41 Veipunkt
- 43 Ruter
- 46 Spor

48 Navigasjon

- 48 Om navigering
- 48 Navigasjonsvinduer
- 49 Rediger datafelt
- 50 Bruk menyalternativene:
- 50 Navigasjonsinnstillinger

53 Turkalkulator

- 53 Om Turkalkulatoren
- 53 Automatisk turopptak
- 53 Starte og stoppe turopptak
- 54 Tidevannsmåler
- 54 Vise turopptak
- 55 Justere total distanse

56 Simulator

- 56 Utsalgsmodus
- 56 Simulatormodus
- 56 Simulatorkildefiler
- 56 Avanserte simulatorinnstillinger

58 Alarmer

- 58 Om alarmsystemet
- 58 Type meldinger
- 58 Alarmangivelse
- 58 Bekrefte en melding
- 59 Dialogboksen Alarmer

61 Verktøy og innstillinger

61 Verktøylinjen

64 Vedlikehold

- 64 Forebyggende vedlikehold
- 64 Rengjøre skjermenheten
- 64 Rengjøre døren til medieporten
- 64 Kontrollere tilkoblingene
- 65 Servicerapport
- 65 Programvareoppdateringer
- 66 Sikkerhetskopiere og gjenopprette systemdata

10 Innhold | CRUISE Brukerhåndbok

Introduksjon

Frontbetjening

A Skjermbilder/Home-tasten – trykk for å åpne Hjemskjermbildet

B Betjeningshjul

- Aktivt vindu: Drei for å zoome
- Betjening av dialogboks og meny: drei for å bla, trykk for å velge et alternativ

C Meny-knapp

- Trykk for å vise menyen til det aktive vinduet
- Når du viser et skjermvindu, kan du trykke og holde nede for å vise dialogboksen Innstillinger
- **D Exit-tasten** trykk for å lukke en dialogboks, gå tilbake til forrige menynivå eller fjerne markøren fra vinduet
- **E MOB** trykk på Menu og Exit samtidig for å opprette et MOB-veipunkt ved fartøyets posisjon

F Piltaster

- Aktivt skjermvindu: trykk for å aktivere markøren eller flytte markøren
- Betjene dialogboks og meny: Trykk for å navigere til forskjellige alternativer og for å justere verdier.
- Veksle mellom aktive skjermer i et delt skjermvindu

G Enter-knapp

- Trykk for å velge et alternativ eller lagre innstillinger
- Trykk for å aktivere markøren i et delt skjermvindu

H Veipunkt-knapp

- Trykk for å plassere et veipunkt ved fartøyets posisjon eller ved en markørposisjon når markøren er aktiv
- Trykk og hold nede for å åpne dialogboksen Plott, der du kan velge alternativer for å legge til nye eller administrere eksisterende veipunkter, ruter og spor

I Av/på-knapp

- Hold inne for å slå enheten AV/PÅ
- Trykk for å vise dialogboksen Systemkontroll
- Flere korte trykk veksler mellom forhåndsdefinerte dimmenivå

Kortleser

Et minnekort kan brukes til:

- Kartdata
- programvareoppdateringer
- overføring av brukerdata
- sikkerhetskopiering av systemet
- → Merk: Ikke last ned, overfør eller kopier filer til en kartbrikke. Dette kan skade kartinformasjonen på kartbrikken.

Det beskyttende dekselet skal alltid lukkes umiddelbart etter at et kort er satt inn eller tatt ut, for å unngå mulig vanninntrengning.

Enhetsregistrering

Du blir bedt om å registrere enheten din under oppstart. Du kan også registrere det ved å klikke på registreringsalternativet i dialogboksen Systeminnstillinger. Registreringen kan utføres

- fra en smartenhet med Internett-tilgang
- over telefon

2

Grunnleggende betjening

Slå systemet på og av

Du slår på systemet ved å trykke på av/på-knappen. Trykk på og hold inne av/på-knappen for å slå av enheten. Du kan også slå av enheten fra dialogboksen Systemkontroll. Hvis du slipper av/på-knappen før avslutningen er fullført, blir avslutningen avbrutt.

Oppstart første gang

Når enheten startes for første gang eller etter en gjenoppretting til fabrikkinnstillingene, viser enheten en serie dialogbokser. Svar på dialogboksspørsmålene for å angi grunnleggende innstillinger.

Du kan foreta ytterligere konfigurasjon og endre innstillingene senere ved hjelp av dialogboksene for systeminnstillinger.

Standby-modus

I Standby-modus blir bakgrunnsbelysningen for skjermen og knappene slått av for å spare strøm. Systemet fortsetter å kjøre i bakgrunnen.

Du velger Standby-modus i dialogboksen Systemkontroll. Bytt fra Standby-modus til vanlig bruk ved å trykke kort på av/påknappen.

Skjermbelysning

Lysstyrke

Du kan bla gjennom de forhåndsdefinerte nivåene for bakgrunnsbelysning med korte trykk på av/på-knappen.

Bakgrunnsbelysningen for skjermen kan justeres fra dialogboksen Systemkontroller.

Nattmodus

Nattmodus kan aktiveres fra dialogboksen System Controls (Systemkontroll).

Alternativet Nattmodus optimaliserer fargepaletten for forhold med lite lys.

Dialogboks for systemkontroller

Dialogboksen Systemkontroll gir rask tilgang til grunnleggende systeminnstillinger.

Ikonene som vises i dialogboksen, varierer etter betjeningsmodus og tilkoblet utstyr.

For funksjonene som kan slås på og av, angir et uthevet ikon at funksjonen er aktivert.

Vis dialogboksen ved å:

trykke på av/på-knappen

Hjem-skjermvinduet

Hjem-skjermvinduet åpnes ved et kort trykk på skjermvinduerknappen.

For å velge en knapp kan du bruke piltastene eller betjeningshjulet for å utheve den og deretter trykke på Enter.

A Statuslinje

Viser systemstatus.

B Bruksområder

Velg en knapp for å vise applikasjonen som et vindu på hele skjermen.

C Forhåndsdefinerte delte skjermvinduer

Velg en knapp for å vise to programmer i vinduet.

D Verktøylinje

Velg en knapp for å åpne dialogbokser som brukes til å utføre en oppgave, eller for å bla gjennom informasjon.

Applikasjonsskjermvinduer

- A Statuslinje
- **B** Applikasjonsvindu
- C Hint-fanen viser hvilken tast du kan trykke på for å utføre handlingen
- D Instrumentfelt

Forhåndsdefinerte delte skjermvinduer

Et forhåndsdefinert delt skjermvindu viser mer enn ett programskjermvindu i vinduet.

Endre retning på et delt skjermvindu

Du kan endre visningen av delte skjermvinduer til vannrett eller loddrett.

Aktivere et vindu i det delte skjermvinduet

Bruk piltastene til å aktivere et vindu i det delte skjermvinduet.

Når et vindu er aktivt i det delte skjermvinduet, har det en gul kant. Menyen og andre kontroller gjelder for det aktive vinduet.

Mann over bord-veipunkt

Hvis det oppstår en nødssituasjon, kan du lagre et veipunkt for mann over bord (MOB) på fartøyets nåværende posisjon.

Opprette et MOB

Slik oppretter du et veipunkt for mann over bord (MOB):

• Trykk samtidig på tastene Menu og Exit

Når du aktiverer MOB-funksjonen, utføres følgende handlinger automatisk:

- Det opprettes et MOB-veipunkt på fartøyets posisjon.
- Visningen bytter til et zoomet kartvindu som er sentrert på fartøyets posisjon.

• Systemet viser navigasjonsinformasjon tilbake til veipunktet for mann over bord.

Flere MOB-veipunkter kan opprettes. Fartøyet fortsetter å vise navigasjonsinformasjon til det opprinnelige MOB-veipunktet. Navigasjon til påfølgende MOB-veipunkter må gjøres manuelt.

Slette et MOB

Et MOB-veipunkt kan slettes fra menyen når MOB er aktivert.

Stoppe navigering til MOB

Veipunh MC Navigasjo Avbryt Systemet fortsetter å vise navigasjonsinformasjon til veipunktet for mann over bord til du avbryter navigasjonen fra menyen.

Skjermbilde

Slik tar du et skjermbilde:

Trykk samtidig på skjermvindutasten og av/på-knappen

Tilgang til kopi av skjermbilde

Du kan få tilgang til kopier av skjermbilder ved hjelp av filbehandlingssystemet.

Kart

3

Kartvinduet

- A Nordindikering
- **B** Fartøy
- C Kartskalering
- **D** Rutenettlinjer*
- E Avstandsringer*

* Ekstra kartelementer. De valgfrie bildene kan aktiveres/deaktiveres individuelt fra dialogboksen Chart settings (Kartinnstillinger).

Velge kartkilde

Tilgjengelige kartkilder er oppført i menyen.

Zoome kartet

5.0 NM
2 NM

Skaleringen av kartområdet og intervallet mellom avstandsringer (når dette er aktivert) vises i kartvinduet. Du endrer skalering ved å zoome kartet inn eller ut.

Du zoomer kartet ved å:

· Vri på betjeningshjulet

Fartøysymbol

Når systemet har en gyldig GPS-posisjonslås, indikerer fartøysymbolet fartøysposisjonen. Hvis GPS-posisjon ikke er tilgjengelig, inneholder fartøysymbolet et spørsmålstegn. Fartøyikonet orienterer seg ved hjelp av COG (Kurs over grunn).

Panorere kartet

Du kan flytte kartet i hvilken som helst retning ved å gjøre følgende:

• Bruke piltastene til å flytte markøren til kanten av kartvinduet i ønsket retning.

Veipunkt, ruter og spor

Du kan posisjonere og administrere veipunkter, ruter og spor på siden. Hvis du vil ha mer informasjon, kan du se *"Veipunkt, ruter og spor"* på side 41.

Vise informasjon om kartelementer

Når du velger et kartelement, et veipunkt, en rute eller et mål, vises grunnleggende informasjon om det valgte elementet. Velg hurtigmenyen for kartelementet for å vise all tilgjengelig informasjon om det elementet. Du kan også aktivere dialogboksen med detaljert informasjon fra menyen.

- → Merk: Hvis du viser aktuelle C-MAP-kart på systemet, kan du velge sjøfartsobjekter for å vise informasjon om tjenester og tilgjengelige multimedier (bilder) knyttet til plasseringen eller objektet.
- → Merk: Informasjonen på hurtigmenyen må aktiveres i kartinnstillinger for å vise grunnleggende elementinformasjon.

Bruk av markør i vinduet

Som standard vises ikke markøren på panelet.

Når du aktiverer markøren, vises markørposisjonsvinduet. Når markøren er aktiv, panorerer eller roterer ikke vinduet etter fartøyet.

Aktivere markøren

Trykk på Enter-tasten eller piltastene for å aktivere markøren på fartøyets posisjon. Bruk piltastene til å flytte markøren.

Fjerne markøren

Hvis du vil fjerne markøren og markørvinduet fra vinduet, kan du:

• trykke på Exit-tasten

Ved å fjerne markøren sentreres kartet etter fartøyets posisjon.

Gjenopprette markøren

Du kan gjenopprette markøren til forrige posisjon ved å:

• trykke på Exit-knappen (Avslutt)

Gå til markør

Du kan navigere til en valgt posisjon på bildet ved å plassere markøren på vinduet og deretter bruke for å gå til menyalternativet Gå til markør.

Kartorientering

Tilbake
 Orientering
 Nord opp
 Se fremover

Du kan angi hvordan kartet roteres i vinduet. Symbolet for kartorienteringen som indikerer nordlig retning, vises øverst i høyre hjørne.

Kurs opp

Kartretningen avhenger av om du navigerer eller ikke:

- Når du navigerer, er ønsket kurslinje rettet oppover
- Hvis du ikke navigerer, er retningen fartøyet faktisk beveger seg i (Kurs over grunn), rettet oppover

Baug opp

Viser kartet med fartøyets kompasskurs rettet oppover. COG-en fra GPS-en brukes til å gi orienteringsinformasjon.

Nord opp

Viser kartet med nord oppover.

Se fremover

Flytter fartøyikonet i vinduet for å maksimere visningen foran fartøyet.

Fargespor basert på data

Et spor kan farges basert på hvilke kildedata og øvre/nedre grenseverdier du angir:

• Du kan angi hvilken kilde (datatype) som skal farges. Velg kilden **Ingen** for å slå av farger.

• Velg høy- og lavalternativene for å angi de høye og lave grenseverdiene.

Fargene kan være i nyanser av grønt, gult og rødt. Grønt er for den høye grenseverdien du har angitt. Gult er den verdien som er gjennomsnittet av den høye og lave grenseverdien. Rødt er for den lave grenseverdien. Hvis verdien ligger mellom den høye og den midtre verdien, vises den i en grønn-gul nyanse. Hvis verdien ligger mellom den midtre og den lave verdien, vises den i en oransje nyanse.

→ Merk: Som standard farges sporene i henhold til fargeinnstillingen i Rediger spor-dialogboksen. Sporfarging basert på kildedata overstyrer fargekombinasjonen som er angitt i Rediger spor-dialogboksen.

Kart | CRUISE Brukerhåndbok

C-MAP-kart

Alle mulige menyalternativer for C-MAP-kart er beskrevet nedenfor. De tilgjengelige funksjonene og menyalternativene kan variere avhengig av kartene du bruker. Denne delen viser menyene fra et C-MAP-kart.

→ Merk: Et menyalternativ er nedtonet hvis funksjonen ikke er tilgjengelig på kartet som vises.

Tidevann og strøm på C-MAP

Systemet kan vise tidevann og strøm på C-MAP. Med denne informasjonen er det mulig å forutsi tidspunktet, høyden, retningen og styrken på tidevann og strøm. Dette er et viktig verktøy med tanke på planlegging og navigasjon av en tur.

l store zoom-rekkevidder vises tidevann og strøm som et firkantikon inkludert bokstaven **T** (tidevann) eller **C** (strøm). Når du velger ett av ikonene, vises tidevanns- eller strøminformasjonen for stedet.

Dynamiske strømdata kan vises ved å zoome inn med et zoomområde på 1 nautisk mil. På denne avstanden endrer strømikonet seg til et animert dynamisk ikon som viser hastigheten og retningen til strømmen. Dynamiske ikoner er farget svart (mer enn 6 knop), rødt (mer enn 2 knop og opptil 6 knop), gult (mer enn 1 knop og opptil 2 knop) eller grønn (opptil 1 knop), avhengig av strømmen på dette stedet.

Hvis det ikke er noen strøm (0 knop), vises dette som et hvitt, kvadratisk ikon.

Statiske strøm- og tidevannsikoner

Dynamiske strømikoner

C-MAP-spesifikke kartalternativer

Kartdetaljer

- Fullstendig viser all tilgjengelig informasjon for kartet som er i bruk.
- Middels viser tilstrekkelig informasjon for navigering.
- Lav Grunnleggende informasjonsnivå som ikke kan fjernes, og som omfatter informasjon som er nødvendig i alle geografiske områder. Den er ikke ment å være tilstrekkelig for trygg navigering.

Dybdepalett

Styrer dybdepaletten som brukes på kartet.

Dybdefilter

Filtrerer ut dybdeverdier som er grunnere enn valgt dybdefiltergrense.

Sikkerhetsdybde

Kart bruker ulike blånyanser for å skille mellom grunt (lysere toner) og dypt (mørkere toner) vann. Når du har aktivert sikkerhetsdybde, må du spesifisere ønsket grense for sikkerhetsdybde. Sikkerhetsdybden stiller inn grensen for hvilke dybder som tegnes uten blå farge.

Kartkategorier

Flere kategorier og underkategorier er inkludert. Disse kan slås på/av enkeltvis avhengig av hvilken informasjon du vil se.

Kategoriene som vises i dialogboksen, er avhengig av kartene som brukes.

Navionics-kart

Enkelte Navionics-funksjoner krever de nyeste dataene fra Navionics. For disse funksjonene vises det en melding som sier at funksjonen ikke er tilgjengelig med mindre du har satt inn aktuelle Navionicskart eller kartbrikker. Hvis du vil ha mer informasjon om hva som kreves for disse funksjonene, kan du se www.navionics.com. Du kan også få en melding hvis du forsøker å bruke en begrenset funksjon når Navionics-kartkortet ikke er aktivert. Kontakt Navionics hvis du vil aktivere kortet.

Kartoverlegg

Du kan legge til overlegg i kartvinduet.

Når et overlegg er valgt, utvides kartmenyen med grunnleggende menyfunksjoner for det valgte overlegget.

Informasjon om overleggsmenyvalgene er beskrevet i mer detalj nedenfor eller i egne avsnitt i denne håndboken.

SonarChart Live

SonarChart Live er en sanntidsfunksjon der enheten lager et overlegg med dybdekonturer basert på direkte ekkoloddskudd.

Når du velger SonarChart Live-overlegget, utvides menyen for å vise alternativene for SonarChart Live.

Gjennomsiktighet

SonarChart Live-overlegget tegnes over andre kartdata. Kartdataene dekkes helt ved minste gjennomsiktighet. Juster gjennomsiktigheten for å vise kartdetaljene.

Minste dybde

Justerer hva SonarChart Live-analysering anser som sikkerhetsdybden. Dette påvirker skyggeleggingen av SonarChart Live-området. Når fartøyet nærmer seg sikkerhetsdybden, endres SonarChart Live-området gradvis fra grå/hvitt til rødt.

Paletter

Brukes for å velge bildets fargepalett.

SCL-historikk

Velg for å vise tidligere registrerte data på kartoverlegget.

Overleg

Tilbake

SonarChart^{III} Liv

SCL History

Navionics spesifikke kartalternativer

Brukergenererte oppdateringer

Aktiverer/deaktiverer kartlaget inkludert Navionics-oppdateringer. Dette er brukerinformasjon eller oppdateringer som er lastet opp til Navionics Community av brukere, og som er gjort tilgjengelige på Navionics-kart.

Hvis du vil ha mer informasjon, kan du se Navionics-informasjonen som fulgte med kartet, eller gå til nettstedet til Navionics: www.navionics.com.

SonarChart

Systemet støtter Navionics SonarChart-funksjonen.

SonarChart viser et dybdemålingskart i høy oppløsning med konturdetaljer og grunnleggende navigasjonsdata. Hvis du vil ha mer informasjon, kan du se www.navionics.com.

Navionics dynamiske tidevanns- og strømikoner

Viser tidevann og strøm med en måler og en pil i stedet for de vanlige diamantikonene som brukes til statisk informasjon om tidevann og strøm.

Tidevanns- og strøminformasjon tilgjengelig i Navionics-kartet, er knyttet til spesifikk datoer og tidspunkt. Systemet animerer pilene eller målerne for å vise utviklingen i tidevannet og strømmen over tid.

Dynamisk tidevannsinformasjon

Dynamisk strøminformasjon

Følgende ikoner og symboler brukes:

Strømhastighet

Pilens lengde avhenger av hastigheten, og symbolet roteres etter strømretningen. Flythastigheten vises inni pilsymbolet. Det røde symbolet brukes når strømhastigheten øker, og det blå symbolet brukes når strømhastigheten synker.

Tidevannshøyde

Måleren har åtte etiketter og angis i henhold til absolutt maksimums-/minimumsverdien for den evaluerte dagen. Den røde pilen brukes når tidevannet stiger, og den blå pilen brukes når tidevannet synker.

→ Merk: Alle numeriske verdier vises i de relevante systemenhetene (enhet) som er angitt av brukeren.

Enkel visning

Forstørrelsesfunksjon som øker størrelsen på kartelementer og tekst.

→ Merk: Det er ingen angivelse på kartet som viser at denne funksjonen er aktiv.

Fiskeområde

Velg et dybdeområde som Navionics fyller med en annen farge. Dermed kan du utheve et spesifikt dybdeområde for fiskeformål. Området er bare så nøyaktig som de underliggende kartdataene er, det vil si at hvis kartet bare inneholder intervaller på fem meter for konturlinjer, blir skyggeleggingen rundet av til den nærmeste tilgjengelige konturlinjen.

Ikke noe uthevet dybdeområde

Uthevet dybdeområde: 6–12 m

Uthevet grunt vann

Dette uthever grunne vannområder på mellom 0 og den valgte dybden (opptil 10 meter).

28

Grunt vann ikke uthevet

Uthevet grunt vann: 0–3 m

Presentasjonstype

Viser marin kartinformasjon som symboler, farger på navigasjonskartet og vendinger for internasjonale eller amerikanske presentasjonstyper.

Sikkerhetsdybde

Navionics-kartene bruker ulike skygger av blått til å skille mellom grunt og dypt vann.

Sikkerhetsdybden, basert på en valgt grense, tegnes uten blå skygge.

→ *Merk:* Den innebygde Navionics-databasen inneholder data ned til 20 m, og etter dette er alt hvitt.

Kartdetaljer

Gir deg ulike nivåer med informasjon om geografiske lag.

Kartinnstillinger

Alternativene i dialogboksen Chart Settings (Kartinnstillinger) avhenger av hvilken kartkilde som er valgt i systemet.

	SETTINGS				
to a constitution of the second secon	🔅 System	Avstandsringer			
	Kart	Kursforlenger			
	Fkko	"Popup" hjelpetekst	✓		
	Navigasjon	Rutenett			
		Veipunkter	✓		
	Spor og tur	Ruter	✓		
	🔔 Alarmer	Spor	✓		
	🦋 Målenheter				

Kart | CRUISE Brukerhåndbok

Avstandsringer

Avstandsringene kan brukes til å presentere avstanden fra fartøyet til andre vindusobjekter.

Avstandsskalaen angis automatisk i systemet slik at den passer til vindusskalaen.

Kursforlengere Kursforlengere

Velg for å vise eller skjule fartøyets forlengerlinje for Kurs over grunn (COG). Kurs over grunn er basert på informasjon fra GPS-en.

Forlengelseslengde

Lengden på kursforlengeren angis enten som en fast avstand eller for å indikere hvor langt fartøyet vil forflytte seg i den valgte tidsperioden.

Tidevannskorrigering med SonarChart Live

Når funksjonen for tidevannskorrigering er valgt, bruker den informasjon fra tidevannsstasjoner i nærheten (hvis dette er tilgjengelig) til å justere dybdeverdiene i SonarChart Live etter hvert som ekkoloddataene registreres.

Hjelpetekst

Velger om grunnleggende informasjon for vinduselementer skal vises når du velger elementet.

Rutenett

Aktiverer/deaktiverer visning av rutenett med lengde- og breddegrader i vinduet.

Veipunkt, ruter og spor

Aktiverer/deaktiverer visning av disse elementene på kartpaneler.

Ekkolodd

Bildet

- A Overflate
- B Bunn
- **C** Fiskebuer
- D Områdeskala
- E Dybde
- F Temperatur
- **G** Frekvens

Zoome bildet

Du kan zoome bildet ved å gjøre følgende:

• vri på betjeningshjulet

Om zooming

Zoomnivået vises på bildet.

kHz /4x

Hvis markøren er aktiv, zoomer systemet inn der markøren er plassert.

Vise historikk

Når markøren vises på ekkoloddbildet, vises historikkraden øverst i vinduet. Historikkraden viser bildet du viser for øyeblikket, i forhold til hele bildehistorikken som er lagret.

Du kan vise historikken ved å panorere bildet.

Bruk piltastene til å panorere bildet.

Du gjenopptar vanlig rulling ved å trykke på Exit-tasten.

Opptak av loggdata

Starte opptak av loggdata

Du kan starte opptak av loggdata og lagre filen internt i enheten, eller du kan lagre den på en lagringsenhet som du kobler til enheten.

Når dataene tas opp, ser du et blinkende rødt symbol øverst til venstre, og det vises jevnlig en melding nederst på skjermen.

Angi opptaksinnstillingene i dialogboksen Opptak.

Stopp opptak av loggdata

Bruk alternativet Stopp opptak for å slutte å ta opp loggdata.

SYSTEMKONTROLL		ОРРТАК ЕККО			
U Standby	‡ Innstillinger	U Slå av	н 1	Filnavn Bytes pr loddskudd Gjenværende tid	Sonar_2019-03-13_23.26.06.sl2 3200 4 dager03:59:59
¢			$\rightarrow$	Tidsforløp Fil størrelse	0:00:49 8 bytes
Nattmodus	Instrument-s	Stopp opptak		Stopp	Lukk

Konfigurere ekkoloddbildet

Flere alternativer

Delte skjermer

Zoomer

- A Zoomnivå
- B Zoomsøyler

Zoom-modusen presenterer en forstørret visning av ekkoloddbildet på venstre side av vinduet.

Som standard er zoomnivået satt til 2x. Du kan velge opp til 8 x zoom. For å endre zoom-nivå, bruk:

roteringsknappen

Avstandszoomsøylene på høyre side av skjermen viser området som er forstørret. Hvis du øker zoomfaktoren, reduseres området. Dette vises som redusert avstand mellom zoomsøylene.

Hvis du vil flytte zoomsøylene opp eller ned i bildet og vise forskjellige dybder på vannsøylen, kan du:

• bruke Opp- eller Ned-piltastene

Bunnlås

Modusen for bunnlås er nyttig når du vil vise mål nær bunnen. I denne modusen viser den venstre siden av vinduet et bilde der bunnen er gjort flat. Rekkeviddeskalaen endres til å måle fra havbunnen (0) og oppover. Bunnen og nullinjen vises alltid på bildet til venstre, uavhengig av rekkeviddeskalaen. Skaleringsfaktoren for bildet til venstre i vinduet justeres som beskrevet for alternativet Zoom.

A-Scope

A-scope er en sanntidsvisning av ekkoloddet på skjermen. Styrken til de faktiske ekkoene angis med både bredde og fargeintensitet.

Paletter

Brukes for å velge bildets fargepalett.

Fisk ID

Du kan velge hvordan du vil at fiskemålene skal vises på skjermen. Du kan også velge om du vil bli varslet med en pipelyd når en fiske-ID vises i vinduet.

Tradisjonelle fiskebuer

Fiskesymboler

Fiskesymboler og dybdeangivelse

→ *Merk*: Ikke alle fiskesymboler er faktisk fisk.

Minuttmarkør

Avgjør om minuttmarkør-linjen (**A**) blir vist på bildet. Hver svarte og hver hvite stripe på linjen representerer ett minutt. Hvis det er forstyrrelse i signalet, angis dette med et triangel (**B**).

Sette på pause

Setter bildet på pause, slik at du kan undersøke bildet i detalj. Pausefunksjonen hindrer ekkoloddet fra å pinge. Systemet samler ikke inn data for ekkoloddet når det blir satt på pause på denne måten.

Tilpasse bildeinnstillingene

Enheten leveres med diverse forhåndsdefinerte tilpassede modi som brukes til å kontrollere bildeinnstillingene.

Endre modus

Velg modusknappen for å veksle mellom modi.

Auto-modus

Enheten er som standard satt til Automodus. I denne modusen er de fleste innstillingene automatiserte.

Tilpasset modus

I tilpasset modus utvides menyen for å vise innstillinger som kan endres av brukeren.

Det anbefales at bare erfarne ekkoloddbrukere bruker Customize Settings (Tilpass innstillinger) til å tilpasse bildet ytterligere.

Range (Område)

Områdeinnstillingene avgjør hvilken sjødybde som er synlig på skjermen.

→ Merk: Innstilling av et dypt område på grunt vann kan føre til at systemet mister sporet av dybden.

Forhåndsdefinerte områdenivåer

Velg et forhåndsdefinert områdenivå manuelt fra menyen.

Auto-område

Med Auto område viser systemet automatisk hele området, fra vannoverflaten til bunnen.

Auto er den foretrukne innstillingen for lokalisering av fisk.

Velg Range (Område)-alternativet og deretter alternativet Auto i menyen.

Egendefinert område

Med dette alternativet kan du angi øvre og nedre områdegrenser manuelt.

Angi et egendefinert område ved å velge menyvalget for området og deretter alternativet egendefinert.

→ Merk: Når du angir et tilpasset område, settes systemet i manuell områdemodus.

Frekvenser

Frekvensene for 200 kHz, 83 kHz, medium CHIRP og høy CHIRP støttes. 200 kHz og høy CHIRP tilbyr de skarpeste målseparasjonene. Mens 83 kHz og Medium CHIRP kan brukes på dypere vann eller for utvidede områdefunksjoner.
Gain (Styrke)

Styrken kontrollerer følsomheten. Jo mer du øker styrken, jo flere detaljer vises det på bildet. En høyere styrkeinnstilling vil imidlertid kanskje føre til mer bakgrunnsforstyrrelser. Hvis styrken er satt for lavt, er det ikke sikkert at svake ekkoer vises.

En manuell og en automatisk styrkemodus er tilgjengelig. Styrken er som standard satt til Auto.

Du kan justere styrken manuelt ved å:

• velge glidelinjen i menyalternativet Styrke og deretter bruke betjeningshjulet eller piltastene

Finjustere automatiske innstillinger

Noen av innstillingene har en automatisk modus.

For å oppnå best mulig resultat i auto-modus kan verdien justeres manuelt for å finjustere innstillingene.

Indikatoren endres da fra **AUTO** til **A** $\pm$ *NN*, som betyr at den automatiske innstillingen er justert manuelt.

Hvis du vil finjustere den automatiske innstillingen, kan du slå på det automatiske alternativet og:

• velge glidefeltet og bruke betjeningshjulet eller piltastene

Avanserte alternativer

Menyalternativet Avansert er bare tilgjengelig når markøren ikke er aktiv.

Pinghastighet kontrollerer hastigheten svingeren overfører signalet til vannet ved. Som standard er pinghastigheten satt til maks. Det kan være nødvendig å justere ping-hastighet for å begrense interferens.

Oppdateringshastighet

Du kan velge oppdateringshastigheten for bildet på skjermen. Ved høy oppdateringshastighet oppdateres bildet raskere, mens ved lav oppdateringshastighet vises en lengre historikk.

→ Merk: Under gitte forhold kan det være nødvendig å justere oppdateringshastigheten for å få et bedre bilde. Bildet kan for

eksempel justeres til en raskere hastighet ved vertikal fisking uten forflytning.

Støydemping

Signalstøy fra lensepumper, motorvibrasjon og luftbobler kan forstyrre bildet.

Alternativet Støydemping filtrerer signalstøyen og reduserer forstyrrelsene på skjermen.

TVG

Bølger og båtens kjølvann kan forårsake forstyrrelser på skjermen nær overflaten. Alternativet TVG (tidsvariabelforsterkning) begrenser overflateforstyrrelser ved å redusere følsomheten til mottakeren nær overflaten.

Farge

Sterke og svake ekkoloddsignaler har forskjellige farger for å indikere de ulike signalstyrkene. Hvilke farger som brukes, avhenger av hvilken palett du velger.

Jo mer du øker fargeinnstillingen, jo flere ekkoloddbilder vises med farge på den sterke returenden av skalaen.

Ekkoloddinnstillinger

Vis ekkoloddlogg

Brukes til å vise ekkoloddopptak.

Loggfilen vises som et bilde satt på pause. Du styrer rullingen og visningen fra menyalternativet Control (Kontroll). Du kan bruke

markøren på avspillingsbildet og panorere bildet som på et vanlig ekkoloddbilde.

Du avslutter visningsfunksjonen ved å trykke på tasten Exit (Avslutt) (X).

Dybdeavvik

Alle svingere måler vanndybden fra svingeren til bunnen. Resultatet er at avlesninger av vanndybde ikke tar høyde for avstanden fra svingeren til det laveste punktet i båten i vannet eller fra svingeren til vannoverflaten.

- For å angi dybden fra det laveste punktet på fartøyet til bunnen må du angi forskyvningen lik den vertikale avstanden mellom svingeren og den laveste delen av fartøyet, **A** (negativ verdi).
- For å vise dybden fra vannoverflaten til bunnen må du angi angi forskyvningen lik den vertikale avstanden mellom svingeren og vannoverflaten, B (positiv verdi)
- For dybde under svingeren stilles forskyvningen til 0.

Vanntemperaturkalibrering

Temperaturkalibrering brukes til å justere vanntemperaturverdien fra ekkoloddsvingeren. Det kan bli nødvendig å korrigere for lokaliserte påvirkninger av den målte temperaturen.

Kalibreringsområde: -9,9° til +9,9°. Standardverdien er 0°.

→ *Merk:* Vanntemperaturkalibrering vises bare dersom svingeren har temperaturfunksjon.

40 Ekkolodd | CRUISE Brukerhåndbok

5

Dialogbokser for Veipunkt, Ruter og Spor

Disse dialogboksene gir tilgang til avanserte redigeringsfunksjoner og innstillinger for disse elementene.

Dialogboksen Plott

Trykk og hold Veipunkt-tasten inne, og åpne dialogboksen Plott. Velg et alternativ for å legge til nye eller administrere eksisterende veipunkter, ruter eller spor.

Veipunkt

Om veipunkter

Et veipunkt er et brukergenerert merke som er plassert på:

- kartet
- ekkoloddbildet
- navigasjonsvinduet

Hvert veipunkt har en nøyaktig posisjon med breddegrad- og lengdegradkoordinater.

Et veipunkt som er plassert på ekkoloddbildet har dybdeverdi i tillegg til posisjonsinformasjon.

Et veipunkt brukes til å merke en posisjon du kanskje vil vende tilbake til senere. To eller flere veipunkter kan også kombineres for å opprette en rute.

Lagre veipunkt

Et veipunkt lagres ved markørposisjonen hvis den er aktivert, eller ved fartøyets posisjon hvis markøren ikke er aktivert i vinduet. Slik lagrer du et veipunkt:

- Velg alternativet for nytt veipunkt i menyen
- Trykk på betjeningshjulet
- Trykk på knappen Waypoint (Veipunkt)
  - Trykk kort på Veipunkt-tasten for å lagre et veipunkt raskt.
  - Trykk lenge på Veipunkt-tasten for å åpne dialogboksen Plott.

Flytte et veipunkt

Et veipunkt kan flyttes fra posisjonen dersom det er aktivt og alternativet Flytt fra Veipunkt-menyen er valgt.

Hvis du vil flytte veipunktet til en ny posisjon, må du:

• bruke piltastene

Hvis du vil plassere veipunktet på en ny posisjon, må du:

- velge alternativet Fullfør flytting på menyen
- trykke på betjeningshjulet
- trykke på Enter

Redigere et veipunkt

Du kan redigere all informasjon om et veipunkt fra dialogboksen Redigere veipunkt.

Dialogboksen aktiveres når du velger veipunktet, og deretter:

- velger hurtigvinduet til veipunktet
- trykker på Enter-tasten

- Vri på betjeningshjulet
- velger Rediger fra Veipunkt-menyen.

Dialogboksen kan også åpnes fra Veipunkter-verktøyet i Hjemskjermvinduet.

Slette et veipunkt

Du kan slette et veipunkt fra dialogboksen **Edit Waypoint** (Rediger veipunkt) eller ved å velge menyalternativet **Delete** (Slett) når veipunktet er aktivert.

Du kan også slette veipunkt fra verktøyet Waypoints (Veipunkt) på siden **Home** (Hjem).

Du kan slette MOB-veipunkt på samme måte.

Ruter

Om ruter

En rute består av en rekke rutepunkter som angis i den rekkefølgen du vil navigere til dem.

Når du velger en rute på kartvinduet, blir den grønn, og rutenavnet vises.

Opprette en ny rute i kartvinduet

- 1. Aktiver markøren i kartvinduet.
- 2. Velg alternativet Ny rute på menyen.
- 3. Plasser det første veipunktet i kartvinduet.
- Fortsett å plassere nye rutepunkter i kartvinduet til ruten er fullført.
- 5. Lagre ruten ved å velge alternativet Lagre på menyen.

Opprette ruter fra eksisterende veipunkter

En ny rute kan opprettes ved å kombinere eksisterende veipunkter fra Ruter-dialogboksen. Dialogboksen aktiveres ved hjelp av Veipunkter-verktøyet på Hjem-skjermvinduet og deretter ved å velge Ruter-fanen.

Opprette en rute basert på en reise

Du kan opprette en rute basert på en historisk reise. Velg en reise fra dialogboksen Turkalkulatorhistorikk, og deretter alternativet Opprett rutevalg.

Konvertere spor til ruter

Du kan konvertere et spor til en rute fra dialogboksen Rediger spor. Dialogboksen aktiveres når du aktiverer sporet og deretter:

- Velger sporets hurtigvindu
- Vri på betjeningshjulet
- Velger sporet på menyen

Du kan også åpne dialogboksen Rediger spor ved å velge Veipunkter-verktøyet på Hjem-skjermvinduet.

Automatisk ruteberegning

Funksjonen foreslår automatisk rutepunkter mellom det første og siste rutepunktet i en rute, eller mellom valgte rutepunkter i en komplisert rute.

De nye forslagene til rutepunktposisjoner er basert på kartinformasjon og båtens størrelse. Bruk dialogboksen Båtinnstillinger for å registrere båtinformasjon. Se **"Systeminnstillinger"** på side 61.

C-MAP Easy Routing

Systemet kan også støtte C-MAP Easy Routing, hvis funksjonskompatibel kartografi er tilgjengelig. Hvis du vil ha mer informasjon, kan du gå til www.c-map.com.

Når den automatiske ruteberegningen er utført, vises ruten i forhåndsvisningsmodusen, og etappene er fargekodet:

- Grønn trygge områder
- Gul farlige områder
- Rød utrygge områder

Bruke automatisk ruteberegning

- 1. Plasser minst to rutepunkter på en ny rute, eller åpne en eksisterende rute for redigering.
- 2. Velg menyvalget Automatisk ruteberegning, etterfulgt av:

- Entire Route (Hele ruten) hvis du vil at systemet skal legge til nye rutepunkter mellom det første og siste rutepunktet i den åpne ruten.
- Selection (Utvalg) hvis du vil velge rutepunktene som definerer grensene for den automatiske rutingen, manuelt.
   Velg deretter de relevante rutepunktene. Valgte rutepunkter er røde. Bare to rutepunkter kan velges, og alle rutepunkter mellom valgt start- og sluttpunkt forkastes av systemet.
- **3.** Flytt om nødvendig eventuelle rutepunkter mens ruten er i forhåndsvisningsmodus.
- **4.** Gjenta trinn 2 (utvalg) og trinn 3 hvis du vil at rutepunkter for andre deler av ruten skal plasseres automatisk av systemet.
- 5. Velg lagringsalternativet for å fullføre den automatiske rutingen og lagre ruten.

Eksempler

• Hele ruten – alternativet som brukes for automatisk ruteberegning av en komplett rute.

Resultat etter automatisk rutevalg

• **Utvalg** – alternativet brukes til å beregne en del av en rute automatisk.

To rutepunkter valgt

Resultat etter automatisk rutevalg

Dialogboksen Rediger rute

Du kan legge til eller fjerne rutepunkter og endre ruteegenskaper med dialogboksen Rediger rute. Denne dialogboksen aktiveres ved å velge hurtigmenyen for en aktiv rute eller velge fra menyen ved å velge ruten og deretter alternativet Detaljer.

Dialogboksen kan også åpnes ved hjelp av verktøyet Veipunkter på Hjem-skjermvinduet.

Leg	Veipunkt	Distanse (nm)	Peiling (°M)
0	Rpt006	4336	069
1	Rpt007	8.40	095
2	Rpt008	9.99	199

Velg Visning for å vise ruten på kartet.

Slett en rute

Du kan slette en rute ved å velge menyalternativet Delete (Slett) når ruten er aktivert.

Du kan også slette ruter fra dialogboksen Edit routes (Rediger ruter). Se "*Dialogboksen Rediger rute*" på side 46.

Spor

Om spor

Spor er en grafisk fremstilling av fartøyets historiske bane. De gjør det mulig å spore hvor båten har reist. Spor kan konverteres til ruter fra dialogboksen Rediger spor.

Systemet er fabrikkinnstilt til automatisk å spore og tegne fartøyets bevegelse på kartvinduet. Systemet fortsetter å ta opp sporene til det maksimale antallet punkter er nådd. Deretter blir de eldste punktene overskrevet automatisk. Funksjonen for automatisk sporing kan deaktiveres fra dialogboksen Spor.

Opprette et nytt spor

Du kan starte et nytt spor fra dialogboksen Spor. Dialogboksen aktiveres:

- ved å bruke Veipunkter-verktøyet på Hjem-skjermvinduet og deretter velge Spor-fanen.
- ved å velge Nytt spor- eller Spor-alternativet fra Plottdialogboksen.

Sporinnstillinger

Spor består av en serie punkter forbundet av linjesegmenter med en lengde som avhenger av opptaksfrekvensen.

Du kan velge å plassere slepespor basert på tidsinnstillinger, avstand eller automatisk plassering av et veipunkt når en kursendring registreres.

→ Merk: Alternativet Spor må også være aktivert i dialogboksen Spor for å vises i vinduer.

Navigasjon

Om navigering

Navigasjonsfunksjonen gir inneværende posisjon og navigasjonsinformasjon på et kart eller posisjonsvindu.

Navigasjonsvinduer

Nav-panelet

Navigasjonsvinduet aktiveres fra Hjem-siden, enten som en fullskjermsvisning eller som en del av et delt skjermvindu.

- A Datafelt
- **B** Fartøyets kompasskurs
- C Peiling til neste rutepunkt
- D Ruteinformasjon

Angir avstanden til ruten, rutenavnet og estimert tid til du når slutten av ruten.

E Peilelinje med grense for tillatt avvik fra kurs

Når du ferdes langs en rute, viser peilelinjen den tiltenkte kursen fra ett veipunkt til det neste. Når du navigerer mot et veipunkt (markørposisjon, MOB eller en angitt bredde- og lengdegradsgradsposisjon), viser peilelinjen den tiltenkte kursen fra punktet navigasjonen ble startet fra, og mot veipunktet.

F XTE-grense

Hvis XTE (Seilingsavvik) overskrider den definerte XTEgrensen, er dette angitt med en rød pil som også inkluderer avstanden fra sporlinjen. Se *"XTE-grense"* på side 52.

G Fartøysymbol

Angir båtens posisjon og kurs.

H Rutepunktinformasjon

Angir avstanden til rutepunktet, rutepunktnavnet og estimert tid for å komme til rutepunktet.

Posisjonspaneler

Du kan bytte mellom å vise navigasjonsvinduet og posisjonsvinduet. Posisjonsvinduet aktiveres fra menyen.

Det er som standard ett tilgjengelig posisjonspanel som viser GPS-posisjon.

Hvis Loran er aktivert, er det to posisjonsvinduer. Dette indikeres med pilsymboler på høyre og venstre side av vinduet.

Du veksler mellom panelene ved å velge pil venstre eller høyre, eller ved å bruke pilknappene.

GPS-posisjonsinformasjon

Loran-posisjonsinformasjon

Rediger datafelt

Slik endrer du datafeltene som vises i navigasjonsvinduene:

- 1. Aktiver menyen.
- 2. Velg alternativet Rediger på menyen.
- 3. Aktiver feltet du vil redigere.
- 4. Velg informasjonstypen.
- 5. Lagre endringene.

Bruk menyalternativene:

Du kan bruke menyalternativene til å:

veipunkt	 navigere til et veipunkt
Gå til veipunkt	 naviger langs en rute
Start rute	

Når du navigerer, utvides menyen for å gi alternativer om å:

Hopp over
Omstart
Avbryt

- hoppe over veipunkter når du navigerer en rute
- starte navigeringen til et veipunkt eller en rute på nytt
- avbryte navigeringen til et veipunkt eller en rute

Navigasjonsinnstillinger

Navigasjonsmetode

Ulike metoder er tilgjengelige for å beregne avstand og peile mellom to geografiske punkter.

Storsirkelen er den korteste veien mellom to punkter. Merk at det er vanskelig å styre manuelt langs en Storsirkelrute da kursen til enhver tid er i endring (med unntak av tilfeller med rett nord, rett sør eller langs ekvator).

Loksodromer er spor med konstant peiling. Det er mulig å reise mellom to steder ved bruk av loksodromutregninger, men avstanden vil vanligvis være større enn ved bruk av Storsirkel.

Ankomstradius

Angir en usynlig sirkel rundt målveipunktet. Fartøyet regnes som ankommet til et veipunkt når det er innenfor denne radiusen.

Når du navigerer en rute, definerer ankomstradiusen punktet der en sving igangsettes.

Ankomstsirkelen (1) må justeres i henhold til båtens hastighet. Jo høyere hastigheten er, jo større må sirkelen være.

Figuren nedenfor kan brukes til å velge den passende veipunktssirkelen når du oppretter en rute.

→ *Merk:* Avstanden mellom veipunkt i en rute må ikke være mindre enn radiusen for ankomstsirkelen for veipunktet.

XTE-grense

Definerer hvor langt fartøyet kan avvike fra den valgte ruten. Hvis fartøyet går utover denne grensen, aktiveres en alarm.

Ankomstalarm

Når ankomstalarmen er aktivert, avgis det en alarm når fartøyet når veipunktet, eller når det er innenfor den angitte ankomstradiusen.

Magnetisk variasjon

Definerer hvordan magnetisk variasjon håndteres av systemet.

- · Auto: Mottar variasjonsdata fra en nettverkskilde
- Manuell: Brukes til å angi en verdi manuelt for den magnetiske variasjonen

Datum

Dette systemet bruker datumformatet WGS, som er standard for bruk i kartografi og satellittnavigasjon (inkludert GPS).

Du kan endre datumformatet etter andre systemer.

Koordinatsystem

Brukes til å stille inn det geografiske koordinatsystemet som brukes på systemet ditt.

Phantom Loran

Gjør det mulig å bruke posisjoneringssystemet Phantom Loran.

Loran-innstillinger

Definerer Loran-kjeder (GRI) og foretrukket stasjon for registrering av veipunkt, markørposisjon og posisjonspanel.

Det grafiske eksemplet viser et vindu for markørposisjon med informasjon om Loran-posisjon.

Hvis du vil ha mer informasjon, kan du se dokumentasjonen for Loran-systemet.

Turkalkulator

7

Om Turkalkulatoren

Ved hjelp av Triplntel kan du lagre og hente frem informasjon om turer. Du kan bruke informasjonen til å ta veloverveide avgjørelser før du starter en tur, eller underveis.

Automatisk turopptak

Det finnes en automatisk turvarsler-funksjon. Når du begynner å navigere, blir du bedt om å starte opptak av turen hvis ingen tur for øyeblikket er underveis, og hvis hastigheten har vært mer enn 2 knop i 20 sekunder. Du blir bedt om å fortsette en tur eller starte en ny tur hvis turen ikke ble eksplisitt lagret før strømmen ble slått av.

Du kan starte opptaket manuelt senere fra TripIntel-skjermvinduet.

Du kan slå av funksjonen Automatisk turvarsler i innstillingsdialogboksen for spor og tur.

Starte og stoppe turopptak

Hvis du har valgt ikke å starte opptak av en tur fra ledeteksten Automatisk tur-detektering, kan du starte et opptak manuelt fra Turkalkulator-skjermvinduet.

Ved hjelp av alternativene **Start** og **Stopp** tur kan du angi et turopptak. Du kan bruke alternativene til å dele opp én tur i flere turer med et mer detaljert kontrollnivå for informasjonen som logges for en reise.

Tidevannsmåler

Tidevannsmåleren i Turkalkulator-skjermvinduet viser tidevannshøyden ved den valgte tidevannsstasjonen.

Tidevannsgrafer og -stasjoner

Tidevannsstasjonene på kartkort formidler informasjon om tidevannet som vises i Turkalkulatoren.

Vise turopptak

Turer som er tatt opp, er oppført i historikkfanen i Turkalkulatorskjermvinduet. Hvis du vil vise detaljert turinformasjon, velger du en tur i listen.

TRIPINTEL			
	Denne turen	Historikk	
Denne turen		2t 04m	24.8 nm
TUR HISTORIKK			
I går, 9:16		42m 20s	8.47 nm
Kendall Bay		58m 32s	5.79 nm
Tibbs Beach-Cox Bay		2t 37m	16.4 nm

Endre navn på turopptak

Turer blir gitt generelle navn når de opprettes. Du kan endre turnavnet til et mer hensiktsmessig navn ved å merke turen i historikklisten og deretter merke navnet i dialogboksen Detaljer om turhistorikk.

Justere total distanse

Trykk på knappen Juster total distanse for å endre den totale distansen. Bruk dette alternativet hvis du ikke har spilt inn en tur eller deler av en tur du har gjennomført, og du vil inkludere distansen i statistikken over total distanse.

Simulator

Utsalgsmodus

l denne modusen vises en utsalgsdemonstrasjon for det valgte området.

Hvis du betjener enheten mens utsalgsmodus kjører, settes demonstrasjonen på pause.

Etter et tidsavbrudd, fortsetter utsalgsmodus.

→ Merk: Utsalgsmodus er beregnet på demonstrasjoner hos forhandlere eller i utstillingsrom.

Simulatormodus

Med simulatoralternativet kan du betjene enheten uten at den er koblet til sensorer eller andre enheter.

Statuslinjen viser om simulatoren er aktivert.

Simulatorkildefiler

Du kan velge hvilke datafiler som skal brukes i simulatoren. Det kan enten være forhåndsregistrerte datafiler inkludert i enheten, dine egne registrerte loggfiler, eller loggfiler på en masselagringsenhet som er koblet til enheten.

Avanserte simulatorinnstillinger

Du kan bruke avanserte simulatorinnstillinger til å styre simulatoren manuelt.

AVANSERTE SIMULATORINNSTILLINGER					
GPS kilde Simulert kurs (Fabrikkinnstilling)					
Fart (kn) 12					
Kurs (°M) 7					
Rute Ingen					
Velg startpunkt					
Lagre	Avbryt				

Alarmer

Om alarmsystemet

Systemet ser kontinuerlig etter farlige situasjoner og systemfeil når systemet er i drift.

Type meldinger

Meldingene klassifiseres i henhold til hvordan den rapporterte situasjonen påvirker fartøyet. Følgende fargekoder brukes:

Farge	Viktighet
Rød	Kritisk alarm
Oransje	Viktig alarm
Gul	Standard alarm
Blå	Advarsel
Grønn	Lett advarsel

Alarmangivelse

En alarmsituasjon idikeres med:

- En alarmmelding
- Et alarmikon på statuslinjen, og statuslinjen pulserer i alarmfargen

Hvis du har aktivert sirenen, følges alarmmeldingen av et lydsignal.

En enkeltstående alarm vises med navnet på alarmen som tittel og med detaljer for alarmen.

Hvis to eller flere alarmer er aktive samtidig, kan hurtigvinduet for Alarm vise tre alarmer. Alarmene er oppført i rekkefølgen de fant sted, og den øverste er alarmen som sist ble aktivert. De resterende alarmene er tilgjengelige i dialogboksen Alarmer.

Bekrefte en melding

Alternativene dialogboksen Alarm har for å godkjenne en melding kan variere avhengig av alarmen:

• Lukk

Konfigurerer alarmstatusen som godkjent. Sirenen/summeren stopper, og dialogboksen Alarm forsvinner. Alarmen forblir imidlertid aktiv i alarmoversikten til alarmårsaken er fjernet.

• Deaktivere

Deaktiverer den gjeldende alarminnstillingen. Alarmen vises ikke på nytt med mindre du aktiverer den på nytt i dialogboksen Alarm.

Det er ingen tidsavbrudd på en melding eller sirenen. De forblir aktive til de bekreftes, eller til meldingsårsaken blir korrigert.

Dialogboksen Alarmer

Sirene aktivert

Aktiverer/deaktiverer sirenen.

Alarmer

RMER				
	A	ktiv Historie	Innstillinger	
Intet GPS signal	~			
- Grunt vann	✓	4.9 (m)		
- Dypt vann	~	35.5 (m)		
-Vanntemp nivå	~	5 (°C/min)		
Ankeralarm	~	50 (m)		
- Lav båthastighet	~	5 (kn)		

Innstillinger

Liste over alle tilgjengelige alarmalternativer i systemet, med gjeldende innstillinger.

Fra denne listen kan du aktivere, deaktivere og endre alarmgrenser.

Aktive alarmer

Viser alle aktive alarmer med detaljer. Alarmene forblir aktive til alarmen bekreftes, eller årsaken til alarmen fjernes.

Alarmhistorikk

ALARMER				
	Aktiv	Historie	Innstillinger	
lav spenning raised				10:24 03/13/2019
lav spenning cleared				4:18 03/13/2019
Ankeralarm cleared				4:14 03/13/2019
Ankeralarm raised				4:14 03/13/2019
Ankeralarm cleared				4:14 03/13/2019
Ankeralarm raised				4:13 03/13/2019
lav spenning raised				4:13 03/13/2019

Alarmmeldingene lagres i dialogboksen Alarmhistorikk til de fjernes manuelt.

Hvis du vil vise alarmdetaljer eller slette alle alarmer:

- Trykk på menytasten, og velg ønsket handling
- Trykk på dreiebryteren, og velg ønsket handling

Verktøy og innstillinger

Dette kapittelet inneholder en beskrivelse for verktøy og for innstillinger som ikke er knyttet til et bestemt applikasjonsvindu. For applikasjonsinnstillinger, kan du se det relevante kapittelet for applikasjonen.

Verktøy og innstillinger er tilgjengelige fra Hjem-skjermen.

Verktøylinjen

Innstillinger

Systeminnstillinger

	SETTINGS			
	🔅 System	Språk Norsk		
	🚯 Kart	Båtinnstillinger		
*		Tekststørrelse Normal -		
	ENNU	Tastelyd Høy 🗸		
Innsullinger	Navigasjon	Tid		
	🔊 Spor og tur	Satellitter		
	🔔 Alarmer	Gjenopprett fabrikkinnstillinger		
	💞 Målenheter	Avansert		
		Registrering		

Språk

Kontrollerer språket som brukes på denne enheten for paneler, menyer og dialogbokser. Endring av språket kan føre til at enheten starter på nytt.

Båtinnstillinger

Brukes til å angi båtens fysiske egenskaper.

Tekststørrelse

Brukes til å stille inn tekststørrelsen for menyer og dialogbokser.

Standardinnstilling: normal

Tastelyd

Kontrollerer lydstyrken ved betjening av knapper og menyer.

Tid

Konfigurer tidsinnstillinger som passer til fartøyets plassering, sammen med formater for tid og dato.

Satellitter

Statusside for aktive satellitter. Differensiell WAAS- (og EGNOS)-posisjonskorreksjon kan konfigureres til PÅ eller AV.

Gjenopprett fabrikkinnstillinger

Lar deg velge hvilke innstillinger som skal gjenopprettes til standard fabrikkinnstillinger.

Advarsel: Hvis det velges veipunkter, ruter og spor, slettes de permanent.

Avansert

Brukes for å konfigurere avanserte innstillinger og hvordan systemet viser forskjellig informasjon i brukergrensesnittet.

Registrering

Veiledning for nettbasert registrering av enheten.

Om

62

Viser informasjon om opphavsrett, programvareversjon og teknisk informasjon for denne enheten.

Alternativet Support (Støtte) gir tilgang til tjenesteassistenten. Se "Servicerapport" på side 65.

Oppbevaring

Tilgang til filadministrasjonssystemet. Brukes til å søke etter og behandle innhold i enhetens internminne og lagringsenheter koblet til enheten.

Veipunkt

Listefører veipunkter, ruter og spor. Se "Veipunkt, ruter og spor" på side 41.

Turkalkulator

Ved hjelp av TripIntel kan du lagre og hente frem informasjon om turer. Se **"Turkalkulator**" på side 53.

Tidevann

Viser tidevannsinformasjon for tidevannsstasjonen som er nærmest fartøyet.

Velg pilknappene på panelet for å endre datoen, eller velg datofeltet for å åpne kalenderfunksjonen.

Tilgjengelige tidevannsstasjoner kan velges fra menyen.

Sol, måne

Viser soloppgang, solnedgang, måneoppgang og månenedgang for en posisjon basert på angitt dato og posisjonens lengde-/ breddegrad.

Vedlikehold

11

Forebyggende vedlikehold

Enheten inneholder ingen komponenter som trenger vedlikehold under bruk. Brukeren må derfor bare utføre en svært begrenset mengde forebyggende vedlikehold.

Rengjøre skjermenheten

Slik rengjør du skjermen:

• Bruk en mikrofiberklut eller en myk bomullsklut til å rengjøre skjermen. Bruk mye vann for å løse opp og fjerne saltrester. Krystallisert salt, sand, skitt osv. kan skrape opp det beskyttende belegget hvis du bruker en fuktig klut. Bruk en lett ferskvannsspray, og tørk deretter enheten tørr med en mikrofiberklut eller en myk bomullsklut. Ikke legg trykk på skjermen.

Slik rengjør du kabinettet:

 Bruk varmt vann med en skvett med flytende oppvasksåpe eller annet vaskemiddel.

Unngå å bruke slipende rengjøringsmidler eller produkter som inneholder løsemidler (aceton, mineralsk terpentin osv.), syre, ammoniakk eller alkohol, ettersom disse midlene kan skade skjermen og plastkabinettet.

Ikke gjør dette:

• vask enheten med vann med høyt trykk

Rengjøre døren til medieporten

Rengjør døren til medieporten jevnlig for å unngå krystallisert salt på overflaten, noe som kan medføre at vann lekker inn i kortsporet.

Kontrollere tilkoblingene

Skyv tilkoblingspluggene inn i kontakten. Hvis tilkoblingspluggene er utstyrt med en lås eller en posisjonsnøkkel, kontrollerer du at den er i riktig posisjon.

Servicerapport

Systemet har en innebygd serviceassistent som utarbeider en rapport for enheten. Servicerapporten brukes for å hjelpe ved tekniske støttespørsmål.

Rapporten inkluderer programvareversjon, serienummer og informasjon fra innstillingsfilen.

Hvis du først ringer teknisk støtte før du oppretter rapporten, kan du oppgi et hendelsesnummer for å sikre bedre sporing. Du kan legge ved skjermbilder og loggfiler i rapporten.

→ Merk: Det er en grense på 20 MB for rapportvedlegg.

Rapporten kan lagres på en lagringsenhet og sendes til support via e-post.

Programvareoppdateringer

Før du starter en oppdatering av enheten, må du sikkerhetskopiere potensielt verdifulle brukerdata. Se *"Sikkerhetskopiere og gjenopprette systemdata"* på side 66.

Installert programvare og programvareoppdateringer

Dialogboksen About (Om) viser programvareversjonen som er installert på denne enheten (**A**).

Oppdatere programvaren

- → Merk: Ikke last ned programvareoppdateringer til kartleggingkort. Bruk et minnekort som ikke er et kartleggingskort, med tilstrekkelig lagringsplass for programvareoppdateringer eller lagring av rapporter eller filer.
- → Merk: Ikke slå av enheten før hele oppdateringen er fullført.
- 1. Last ned programvareoppdateringen fra www.simradyachting.com til et minnekort i en smartenhet eller en PC som er tilkoblet Internett.
- 2. Slå av enheten, og sett deretter inn kortet som inneholder programvareoppdateringer i enheten.
- Slå på enheten. En fremdriftsindikator viser at programvaren blir oppdatert. Ikke slå av enheten før oppdateringen er fullført. Ikke fjern kortet før enheten er startet på nytt.

Sikkerhetskopiere og gjenopprette systemdata

Systemet inkluderer en funksjon for sikkerhetskopiering og gjenoppretting, slik at det er mulig å ta sikkerhetskopi av og gjenopprette brukerinnstillingene.

→ Merk: Det anbefales på det sterkeste å ta en sikkerhetskopi når systemet er installert og konfigurert.

Veipunkt

Veipunkt-alternativet i dialogboksen Lagring gjør det mulig å administrere brukerdata.

Eksporter format

Følgende formater er tilgjengelige for eksportering:

- User Data File version 6 (Brukerdatafil versjon 4)
   Brukes til å eksportere veipunkter, ruter og fargede spor/stier.
- User Data File version 5 (Brukerdatafil versjon 4)
   Brukes til å eksportere veipunkter og ruter med en standardisert universell unik identifikator (UUID), som er svært pålitelig og enkel å bruke. Dataene omfatter informasjon som klokkeslettet og datoen en rute ble opprettet.
- User Data File version 4 (Brukerdatafil versjon 4) Brukes best ved overføring av data fra ett system til et annet, ettersom det inneholder alle ekstrabitene med informasjon som disse systemene lagrer om elementer.
- User Data file version 3 (w/depth) (Brukerdatafil versjon 3 (med dybde))
   Bør brukes ved overføring av brukerdata fra et system til et eldre produkt
- User data file version 2 (no depth) (Brukerdatafil versjon 2 (uten dybde))
   Kan brukes ved overføring av brukerdata fra et system til et eldre produkt

GPX (GPS Exchange, no depth) (GPX (GPS Exchange, uten dybde))

Dette er det mest brukte formatet på Internett for deling mellom GPS-systemer. Bruk dette formatet hvis du tar data til en enhet fra en konkurrent.

Eksporter region

Du kan bruke alternativet Eksporter region til å velge området du vil eksportere data fra.

- 1. Velg alternativet Export region (Eksporter region)
- 2. Bruk piltastene til å flytte markøren til et av grensehjørnene, og trykk på Enter-tasten. Bruk piltastene til å flytte grensehjørnene for å definere ønsket region, og trykk på Enter for å angi hvilket hjørne. Fortsett å velge, flytte og angi grensehjørnene til regionområdet er definert.

- 3. Velg eksportalternativet på menyen.
- 4. Velg egnet filformat.
- 5. Velg alternativet Eksporter for å eksportere til minnekortet

Rense brukerdata

Slettede brukerdata lagres i enhetens minne til dataene blir renset. Hvis du har flere slettede brukerdata som ikke er renset, kan rensing forbedre systemytelsen.

→ Merk: Når brukerdata slettes fra minnet, kan de ikke gjenopprettes.

Eksportere innstillingsdatabasen

Bruk innstillingsdatabase-alternativet under lagring for å eksportere brukerinnstillinger.

Importere systeminnstillinger

- 1 Koble en lagringsenhet til enheten
- 2 Bla gjennom minnet, og velg ønsket sikkerhetskopifil for å starte importen

Advarsel: Import av systeminnstillinger overskriver alle eksisterende systeminnstillinger.

70 Vedlikehold | CRUISE Brukerhåndbok

